עד שיפרום לך הָכתוב יחדיו אפי' תימא ר'

יאשיה וסבר לה ¢כר"ע דדריש רבויי ומיעומי ◊(ואייתר ליה או לחלק) אי אמרת

בשלמא בדבר הרשות כתיב ממעט דבר

מצוה אלא אי אמרת בדבר מצוה כתיב ממאי

קא ממעט: א"ר יהודה בן בתירא מה אָם

הרשות כו': ורבגן שפיר קאמרי ליה לר'

יהודה בן בתירא ור"י בן בתירא אמר לך אמו

הטבת אחרים לאו אע"ג דליתא בכלל הרעת

אחרים וְרבי רחמנא הכא נמי בקיום מצוה

אע"ג דליתיה בביטול מצוה רבייה רחמנא

ורבנן התם איתיה כלא איטיב הכא מי איתיה

בלא אקיים: כותני' משבועה שלא אוכל

ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא

אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת זו היא

שבועת במוי ישחייבין על זדונה מכות ועל

שגגתה קרבן עולה ויורד מישבועת שוא חייבין על זדונה מכות ועל שגגתה פמור: גמ' למה לי למיתני שבועה שלא אוכל

שבועה שלא אוכלנה הא קמ"ל מעמא דאמר

שלא אוכל והדר אמר שלא אוכלנה דלא

מיחייב אלא חדא אבל אמר שלא אוכלנה

והדר אמר שלא אוכל ימיחייב תרתי כדרבא

דאמר רבא ישבועה שלא אוכל ככר זו כיון

שאכל ממנה כזית חייב שלא אוכלנה אינו

חייב עד שיאכל את כולה: שבועה שלא

אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת כו':

הא תו למה לי הא קמ"ל חיובא הוא דליכא

הא שבועה איכא דאי משכחת רווחא חיילא

למאי הלכתא לכדרבא יידאמר רבא ישאם

נשאל על הראשונה עלתה לו שניה תחתיה לימא מסייעא ליה יימי שנדר ב'

נזירות ומנה ראשונה והפריש עליה קרבן

ואח"כ נשאל על הראשונה עלתה לו שניה

בראשונה הכי השתא התם נזירות מיהא

איתא דכי מני לראשונה בעי מיהדר

מימנא לשניה בלא שאלה הכא שבועה

שניה מי איתא כלל אמר רבא נשבע על

ככר ואכלה אם שייר ממנה כזית נשאל

עליה אכלה כולה אין נשאל עליה א"ל רב

אחא בריה דרבא לרב אשי ה"ד אי דאמר

שלא אוכל מכזית קמא עבדיה לאיסוריה אי

דאמר שלא אוכלנה מאי איריא כזית

א) [לעיל כו.], ב) רש"ל מ"ז, ג) לעיל ג: כא. [חמורה ג:],

ד) [לקמן כט:], ה) נדרים יח. סט., ו) שם יו: יח. מוספתא דנזיר פ"ב [ע"ש],

עד שיפרום לך הכתוב יחדיו. ור׳ יאשיה הא דאילטריך למיכתב יחדיו בחורש בשור ובחמור שלא יתחייב אפי' אינם קשורים יחד

עד א מיי׳ פ״ד מהל׳ שבועות הלי י ופ״ו הל׳ יז ופ"ג מהל' נדרים הלכה ל ופתג לאוין רמא טוש"ע י"ד סי רלט סער יג וסי כלח סעיף יח וסעיף כח: עה ב מיי פ״ח מהלי שנועת הלי ג: עם ג מיי שם הלי ז:

ב ד מיי שם פ"ד הל' ט סמג שם טוש"ע י"ד

סי׳ רלח סעיף י: סי׳ ה מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף יד וסעיף

בב ו מיי שם פ״ו הלי יו סמג שם טוש"ע שם סי׳ רלח סעי׳ כא וסי׳ רלט ס יינו סעי פון ס יינו סעיף יג: פג ז מיי' פ"ג מהל'

נזירות הלכה י:

רבינו חננאל **פים'** שהיה בדין שיהיה חייב דברי ר' יהודה בז בתירה כו׳. שפיר קאמרו ליה רבנן דשבועת מצוה לא תעשה בטול מצוה מצוה אם נשבע לבטל ולא ביטל פטור. ואם נשבע לקיים ולא קיים לדבריך חייב ואמר להו יהודה בז בתירה והלא להרע לאחרים אבל להיטיב תבי הוטיב לאחרים חייב דרביה קרא אע"ג דליתא בלהרע הכא נמי כדרביה קרא קיום מצוה אע"ג דליתא קיים כובוה אל ג'ייריה. בביטול מצוה. ורבנן התם איתא לשבועה אם נשבע שלא איטיב לפלוני חייב הכא ליתא אם לא אקיים את המצוה שהנשבע שלא לקיים המצוה הנה נשבע שפטור ולא תמצא שחייב: **ירושלמי** שבועות אין בהן כרת. מעילה אין בה כרת. על דעת ר' יוחנן דאמר שבועה שלא אוכל מצה שבועה שלא אוכל מצה בלילי אסור לוכל מצה בלילי הפסח. שבועה שלא אוכל מצה בליל הפסח לוקה מצה בליל הפטון לוקה ואוכל מצה. וכן הנשבע שלא לישב בצל אסור לישב בצל סוכה אבל סוכה לוקה ויושב בסוכה יבי דמצוה: ת"ר בספרי דבי רב מיין ושכר יזיר לעשות יין מצוה כיין רשות כו׳ עד ת"ל מיין ושכר יזיר לעשות יין מצוה כיין רשות. וגרסינן בתחלת נזיר מאי היא קדושא ואבדלתא הרי מושבע עליה מהר סיני. אלא כי הא דאמר רבא שבועה שאשתה וחזר ואמר הריני נזיר אתיא נזירות וושב (וישב חלה אשבועתו: בסוכה) [ירושלמי] אווהרה לשבועת הרשות מנין לא יחל דברו לא יעשה דבריו ככר שרא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה. אינו חייב אלא אחת. וזו היא שבועת ביטוי שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד. ואוקימנא אם נשבע שלא אוכלנה והדר נשבע שלא יאכל ככר זו חייב שתים כדרבא דאמר שבועה שלא אוכל זו אפילו אכל כזית ממנה חייב. ואם נשבע אח"כ

שבועתו הראשונה בכולה

למר ופשתים אילטריך שלא לאסור אפי׳ אינן תכופין כגון שני מלבושים אחד של נמר ואחד של פשחים: אלא אי אמרת בדבר מצוה מאי ביעב. וה"ת הימה דמיעט לשנות את הידוע ומילתא דליתא בלהבא לשמואל ומילתא דליתא בלאו והן אליבא דרב וי"ל דשקולים הן . כדפרישי׳ לעיל ואי מרבינו האי מרבינו האי ועוד א"כ ליכתוב לעשות ושלא לעשות ולא בלשון הרעה והטבה: הא תו ל"ל חיובא הוא דליבא.זו היא גירסת הקונט׳ ודייק מדתנן במתני׳ תלת זימני שלא אוכל שלא אוכלנה ושלא אוכלנהן ואין נראה דבפרק שני דנדרים (ד׳ יו.) תנן שבועה שלא אוכל [שבועה] שלא אוכל אינו

כדאמר בירושלמי דאילטריך למעוטי קושר אחורי הקרון וגם בלבישת

חייב אלא אחת ולא קתני התם תלתא זימנין ואפ״ה דייק כרבא התם בגמ׳ (דף ית.) ממתני' מדלא קתני חייב אחת ומדלא קתני אינו אלא אחת וקתני אינו חייב אלא אחת רווחא הוא דלית ליה הא כי מיתשיל על חברתה חיילא לכך נראה כספרים דל"ג במתני" דהכא תלת זימנין ול"ג הא תו ל"ל אלא ה"ג חיובא [הוא] דליכא כו' ודייק מדקתני אינו חייב אלא אחת כדדייק בנדרים ואע"ג דהכא לא מצי למיתני (ד) אלא אחת דאיצטריך למיתני חייב לאשמועי׳ הא שלא אוכלנה והדר שלא אוכל חייב שתים מ"מ דייק שפיר מדלא קתני חייב אחת: הבר השתא התם איתא לשניה כו'. נפ״נ דנדרים (דף ית.) לא מסיק הכי אלא דחי התם כגון שקיבל עליו שתי מירות בבת אחת ונראה דהתם ס"ד לפשוט דמיירי כגון דאמר הריני נזיר היום הריני מיר היום וס"ל כרב הונא דאמר התם לעיל דאין נזירות חלה על נזירות ומייתי סייעתא שפיר דהוי השתא דומיא דשבועות ודחי כגון שקבל עליו ב' נזירות בבת אחת ולא דמי לשבועה דהכא בנזירות חיילי תרוייהו להתחייב למנות ב' נזירות זו אחר זו אפי׳ לא נשאל על הראשון אבל בשמעתין בעי לאתויי סייעתא אפילו אם נאמר דנזירות חלה על נזירות או שהבל עליו שתי טירות בבת אחת כיוו שאותו מנין מנה לשם ראשונה איך תעלה לו לשניה בראשונה אי לאו משום דאמר אי משכחת שניה רווחא חייל׳ וה״ה גבי שבועה ומשני דהא לא דמי דהתם איתא לשניה דכי סליה

מראשונה חיילא שניה הכא מי איתא לשבועה כלל ונראה דהתם כי פריך לרב הונא דאמר דאין נזירות חלה על נזירות מהך דמי שנדר שתי נזירות ומשני כגון שקיבל שתי נזירות בבת אחת ה"מ לשנויי אע"ג דאין נזירות חלה על נזירות מ"מ אי משכחת רווחא חיילא כדרבא אלא הש"ס משני לפי מה שהמקשה לא אסיק אדעתיה ההיא דרבא הקשה ר"י בר' מאיר כשקיבל עליו שתי נזירות בבת אחת ונשאל על אחת מהן אמאי לא נשתרי בשניה מ"ש מהא דתנן (נדרים דף סו.) קונס שאיני נהנה לכולכם הותר אחד מהן הותרו כולן ונראה דיש לחלק דהכא כיון דסליק למנין ב' נזירות כקיבל כל אחד בפני עלמה דמי: משתייר הימנו בזית נשאד עליה. נראה דכי לא שייר אלא פחות מכזית דחייב עליה אע"ג דאמר שלא אוכלנה דכי

משתבע על הככר אין דעתו שלא ישייר פחות מכזית דאין לך אדם שיאכל ככר שלם שלא יהו מעט פירורין נושרים ממנו דאי מפטר עד

ומשני ר' יאשיה דלא מייתר ליה או נפקא ליה דקראי לאו במצוה איירי דסבר לה כר"ע דדריש רבויי ומיעוטי כו' מאי מיעט אין לך דבר הראוי למעט כנשבע לבטל את המלוה ואם זה חייב כ"ש כל שאר שבועות אלא ודאי ביטול מצוה אימעוט והיום מצוה ממעיט מדליתיה בלאו והן:

איתיה בלא איטיב. לאחרים כגון מתנה לעשיר: ה״ג הכח מי חיתה בלח אקיים: בותנר' ה"ג שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלה הוכלנה. לקמיה מפרש ל"ל דנקט שבועה שלישית: אינו חייב אלא אחם. שאין שבועה חלה על שבועה: גבו׳ למה לי למיחני שלה הוכל שלא אוכלנה. למינקט תרי לישני ליתני (ה) שלה חוכל שבועה שלה חוכל: אבל אמר שבועה שלא אוכלנה והדר אמר שלא אוכל. ואכלה כולה חייב שתים דחיילא לה שבועה שניה י ואילו שלא אוכלנה כולה משמע אבל מקצמה לא אסר עליו וכי הדר אשתבע שלא אוכל אוסר עלמו בכזית ממנה וכי אכל כזית קמא חייב משום שבועה שניה וכי גמר ואכלה חייב משום שבועה ראשונה אבל האומר תחלה שבועה שלא אוכל אוסר עלמו בכזית ממנה הלכך שניה לא חיילא דבכלל ראשונה היא דכיון דאיתסר בכזית ראשון שוב לא יאכל כלום ממנה כ״ש כולה: כדרבת. דאמר אוכלנה משמע כולה אבל לא אוכל אסר עצמו בכדי אכילה: ה"ג הא תו ל"ל הא קמ"ל חיובה הוה דליכה הה שבועה היתה וכי משכחה רווחה חיילה כדרבה דהמר רבה שהם נשהל כו": הה מו ל"ל. שבועה שלישית ל"ל משבועה שניה אשמועינן דאין שבועה חלה על השבועה: הא קמ"ל כו'. להכי נקט למנינא דאשמועינן חיובא הוא דליכא אשבועות אחרונות הא שבועות הס ולא יצאו לבעלה ואם ימצאו מקום יחולו והיכי דמי כדרבא שאם נשאל לחכם על הראשונה עלתה שניה תחתיה ונאסר בככר משום שבועה שניה וכן אם נשאל על השתים חלה של השלישית לפי שהחכם עוקר הנדר (3) מעיקרו שהרי פותח לו בחרטה והוי כמי שלא נדר וחלה השניה למפרע שהראשונה היתה מעכבתה מלחול ואינה לראשונה הואיל ונשאל עליה: שתי נוירות. סתם נוירות ל' יום יו: והפריש קרבן. לתגלחתו ונשחל לחכם על הראשונה עלתה לו שניה במנין שמנה לשם ראשונה ואינו לריך לשמור עוד מירות שניה והקרבן שהפריש

מביא עליה כדמפרש טעמא לקמן [כח.] מי

אפי גרם לשניה שלא תחול תחלה להיות מנין הראשון שלה ראשונה היתה מעכבתה והרי אינה לראשונה שסילקה ועקרה בשאלה זו ונמלא המנין למפרע של שניה. ה"נ גבי שבועות מי הוא גורם לשניה שלא תחול ראשונה היתה גורמת לה והרי אינה שעקרה בשאלה ונמצאת שניה חלה למפרע: הכי השתה התם. נודר שתי נזירות נזירות מיהא איתא אפי' לא נשאל על הראשונה לא יצתה נזירות שניה מפיו לבעלה דהא כי מני לראשונה בעי למימני לשניה וכיון דדבר העומד להיות הוא כשימלא מקום הרי מלא מקום למפרע ע"י שאילה לחול מיום ראשון לפיכך מנין עולה לה: הכא. גבי שבועות אי לאו שאלה מי הוה קיימא שניה לחול כלל הכא איכא למימר כשילתה שניה מפיו ילתה לבטלה ולא לחול עד עולמית ואף כשיבא המקום שהרי כבר בטלה: נשחל עליה. והותר לו זית הנשחר ובחכילתו לח עבר (ב) אפיי

שיאכל גם אותו פחות מכזית אמאי קאמר בסמוך דלא חשיב לאיתשולי עליה מ"ש משבועה שלא אוכל כל שהוא דהתם פשיטא שיכול לישאל:

בשלו שבועה הלה על שבועה אבל אמר שבועה שלא אוכלנה אינו חייב עד שיאכל את כולה. ואם נשבע אח״כ שלא יאכל ככר זו. חלה השבועה אמקצתה. דייקינן אמתני׳ דקתני אינו חייב אלא אחת חיובא הוא דלא מחייב אשאר שבועות. אבל שבועה קיימא לה. דאי משכחת רווחא חיילא למאי הלכתא לכדובה דאמר נשאל על הראשונה ובטלה חלה השניה תחתיה. ואתינן לסיועי מהא דתני מי שנור שתי נזירות ומנה את הראשונה כר׳. ודחינן הכי השתא התם גבי נזירות איתנהו תרווייהו וכי שלים ראשונה חיילא שניה הכא השבועה השניה בלא שאלה על הראשונה מי איתא לשניה כלל: אמר רבא נשבע על ככר ואכלה אם נשתייר ממנה כזית נשאל עליה. אכלה כולה אינו נשאל עליה. ומקשינן

ו) בדפו"י דאילו, ה) [נזיר

הגהות הב"ח (A) רש"י ד"ה למה וכו' ליתני הכי שבועה שלח לוכל: (ב) ד"ה הא וכו' על השתים חלה השלישית כצ"ל ישמנים מנה השפעת פנית ומיבת על נמחק: (ג) ד"ה נשאל וכו' עבר למפרע הס"ד: (ד) תום' ד"ה הח כו׳ למיתני אינה אלא:

מוסף רש"י

עד שיפרוט לך הכתוב (דברים כב) לא מחרוש לחרוש בשור לבדו ובחמור לבדו, ואביו ואמו קלל דסיפא דריש ליה ר' יונתן באלו הן הנחנקין לרבות את המקלל לאחר מיתה (סנהדרין סו. וכעי"ז שם פה: וב"מ צה.). שבועה שלא אוכל ככר זו כו׳. דהא נשבע חלת זימני שלא 'אכל אותו ככר (תמורה ג:). אינו חייב אלא אחת. כדאמרינן דאין שבועה חלה על שבועה (שם) דכיון משבט שבטס הוה לה שבועה שניה לקיים את המצוה ותנו במתניתיו לת יסנטים ותק כתתכנון לפטור (לעיל כא. וכעי"ז לעיל ד.). זו היא שבועת בטוי. דקאמר קרא לבטא בשפתים להרע או להטיב יגו' וזו היא שבועת בטוי שמולים בשפחיו שלם יחכל שנחלים בספתרי סנם יחבב אותו ככר, אבל לא גזיל מידי לחבריה, אבל שבועת העדות ושבועת הפקדון מביא על הודון כשגגה לשס (תמורה ג:). שאם נשאל על הראשונה. שבא לפני חכם ושאל על שכנו לפני מכם ושמל על שבועה ראשונה והתיר, עלתה לו שניה תחתיה. בנועה שניה (נדרים יח.). והפריש עליה קרבז. יקודם שהפרישו נשאל על נזירות ראשונה שכבר נדר יאמרו ליה שבטעות נדר ושלא לצורך היה נדר אות

לו. אותה נזירות שכבר

נדר בשניה שעדיין חייב ומקריב הקרבן על נזירות

מירות ראשונה (שם).

השניה